

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 1156/2025
19.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиоца мал. АА из ..., чији је законски заступник мајка ББ из ..., чији је пуномоћник Небојша Миковић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Ђорђе Константиновић, адвокат из ..., ради измене одлуке о висини доприноса за издржавање, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 79/24 од 05.03.2024. године, у седници одржаној 19.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА ревизија тужиоца и **ПРЕИНАЧУЈУ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 79/24 од 05.03.2024. године и пресуда Основног суда у Јагодини П2 133/23 од 21.12.2023. године у одбијајућем делу, тако што се обавезује тужени да на име свог доприноса за издржавање тужиоца, поред досуђеног износа плаћа износ од још 2.500,00 динара (укупно 15.000,00 динара) сваког 1. до 5. у месецу за текући месец, од 15.05.2023. године као дана подношења тужбе па убудуће док се ово право не измени или укине, а неисплаћене рате исплати одједном у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде.

У преосталом делу, **ОДБИЈА** се као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 79/24 од 05.03.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Јагодини П2 133/23 од 21.12.2023. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да на име свог доприноса у издржавању мал. АА из ... плаћа месечно 12.500,00 динара почев од 15.05.2023. године као дана подношења тужбе па убудуће, све док ова обавеза траје или се не измени, од 01. до 05. у месецу за текући месец преко законског заступника – мајке ББ из ... на њен текући рачун ближе наведен у овом ставу изреке, с тим да је све доспеле а неисплаћене рате дужан да исплати одједном. Ставом другим изреке, тужбени захтев тужиоца преко досуђеног а до траженог износа од 27.000,00 динара је одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, овом пресудом је измењена пресуда Основног суда у Јагодини П2 234/21 од

15.12.2022. године у ставу трећем изреке у погледу висине доприноса за издржавање. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 79/24 од 05.03.2024. године, одбијена је жалба тужиоца и првостепена пресуда потврђена у ставу другом и четвртом изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 – други закон), Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиоца делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном пресудом Основног суда у Јагодини П2 234/21 од 15.12.2022. године разведен је брак између законског заступника тужиоца, ББ и туженог, заједничко мал. дете АА поверен је мајци на самостално вршење родитељског права и тужени обавезан да на име издржавања мал. детета месечно плаћа 10.000,00 динара. Мал. АА је рођен ... године, има ... година и ученик је ... разреда основне школе, док је у време доношења претходне одлуке имао ... година и био ученик ... разреда. У време доношења претходне одлуке, месечне потребе детета с обзиром на његов узраст, могле су се задовољити износом од 20.000,00 динара, док с обзиром на садашњи узраст, као и повећање цена основних животних намирница месечне потребе се могу задовољити износом од 25.000,00 динара. Мајка тужиоца има ... година, запослена је на неодређено време са просечном месечном зарадом од 89.266,00 динара, колико је зарада износила и у време доношења претходне одлуке, живи у породичном дому својих родитеља са мал. дететом, где је живела и у време доношења претходне одлуке и не поседује непокретну имовину. Тужени има ... годину, у време доношења претходне одлуке живео је у свом стану, који је купљен на кредит, док сада живи са ванбрачном супругом у њеном стану, другу непокретну имовину не поседује, запослен је на неодређено време, са просечном нето зарадом од 105.910,00 динара, која је у време доношења претходне одлуке била нижа за 12%.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су, имајући у виду све околности конкретног случаја од доношења претходне одлуке о висини обавезе издржавања, најпре узраст тужиоца и његове потребе, као и могућности дужника издржавања, закључили да су се стекли услови за измену одлуке о висини обавезе туженог да доприноси издржавању мал. детета у смислу члана 164. Породичног закона и обавезали туженог да издржавању тужиоца доприноси износом од 12.500,00 динара. У преосталом делу, за износ од још 14.500,00 динара на име издржавања, тужбени захтев је одбијен као превисоко постављен.

По становишту ревизијског суда, правилно су нижестепени судови закључили да су се околности на основу којих је донета претходна одлука измениле у мери која би

оправдала измену раније одлуке у погледу доприноса туженог издржавању тужиоца прописане одредбом члана 164. Породичног закона.

Међутим, по налажењу Врховног суда, основано се ревизијом тужиоца указује да је приликом одлучивања о висини обавезе туженог да доприноси издржавању малолетног детета, погрешно примењено материјално право.

Према члану 73. Породичног закона родитељи имају право и дужност да издржавају дете под условима одређеним овим законом, а по члану 154. став 1. тог закона малолетно дете има право на издржавање од родитеља.

Одредбом члана 164. Породичног закона прописано је да се висина издржавања може смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

Критеријуми за одређивање издржавања прописани су чланом 160. Породичног закона, према коме се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1.). Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2.), а могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицања зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3.). Када је поверилац издржавања дете, према члану 162. став 3. истог закона, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања.

Протеком времена повећавају се потребе детета, али се мењају и друге околности, и на страни детета (повериоца издржавања), и на страни туженог (дужника издржавања), од којих је зависила претходна одлука, па се висина издржавања може и смањити и повећати према члану 164. Породичног закона. Несумњиво је да су се у овом случају стекли услови за промену висине издржавања у смислу наведене одредбе Породичног закона, како су то правилно закључили нижестепени судови.

Међутим, нижестепени судови су пропустили да на правилан начин оцене могућности туженог да доприноси издржавању мал.детета у висини која треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања. Наиме, имајући у виду актуелно стамбено стање туженог, да су се на страни туженог промениле околности утолико што тужени сада живи са ванбрачном супругом у стану који је у њеном власништву, а да поседује стан у власништву, те да има могућност да предметну некретнину издаје у закуп и на тај начин оствари додатне приходе, а ценећи и укупне месечне потребе мал. АА који је школског узраста (сада има ... година), и руководећи се његовим најбољим интересом сагласно члановима 6. и 266. ПЗ, Врховни суд је оценио да је тужени у могућности да на име доприноса за издржавање мал. детета плаћа 15.000,00 динара месечно од својих редовних примања, с обзиром на његово здравствено и имовинско стање, зараду коју остварује, његову радну способност, као и на његове расходе. Овим износом обезбеђује се задовољење услова за правилан и потпуни развој мал.детета, у складу са његовим утврђеним потребама, а при томе се не угрожава егзистенција туженог као дужника издржавања, док ће преостала средства за издржавање детета обезбеђивати законска заступница која

се свакодневно брине о њему, како потребним новчаним износом, тако и доприносом у виду рада и старања које и иначе свакодневно улаже у негу и подизање мал. детета.

Тужени је у обавези да, у складу са чланом 6. Породичног закона, поступа у најбољем интересу малолетног детета, ангажује све своје могућности и уложи додатни напор да на све дозвољене начине обезбеди средства за издржавање тужиоца. Уопште, родитељско право изведено је из дужности родитеља и постоји само у мери која је потребна за заштиту личности, права и интереса детета, како је то прописано чланом 62. Породичног закона. Због тога, када је у питању издржавање малолетног детета могућности родитеља се не процењују на начин на који се то чини када су у питању други облици законског издржавања, већ се сматра да су родитељи увек дужни, макар и по цену уздржавања од задовољења сопствених потреба, да обезбеде издржавање свом малолетном детету. Родитељи су дужни да улажу нарочите напоре и да по потреби и снизе властити егзистенцијални минимум да би потребе њихово малолетне деце биле подмирене у што већој мери како би био обезбеђен њихов правилан и потпун развој.

Из наведених разлога, ревизијски суд је делимично усвојио ревизију тужиоца, а у преосталом делу ревизију одбио као неосновану и применом члана 416. став 1. и 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**